

Dzimumu līdztiesības komitejas 47. sēde

PROTOKOLS Nr. 19

Rīgā, *MS Team* platformā plkst. 14.00

2025. gada 26.martā

Sēdi vada:

Agnese Gaile, Labklājības ministrijas (turpmāk- LM) Sociālās politikas plānošanas un attīstības departamenta vadošā eksperte, Dzimumu līdztiesības komitejas vadītāja vietniece (turpmāk – Komitejas vadītāja)

Sēdē piedalās:

Inga Akmentiņa-Smildziņa, organizācijas “Fonds mammām un Tētiem” vadītāja

Anfisa Aleksejeva, Latvijas Jaunatnes padomes pārstāve

Laura Boltāne, Veselības ministrijas Veselības ministrijas Pārnozaru politikas nodaļas vadītāja

Kitija Eglīte, Satiksmes ministrijas Attīstības un finanšu plānošanas departamenta Stratēģiskās plānošanas un finanšu nodaļas vecākā referente

Anete Ilves, Tiesībsarga biroja Diskriminācijas novēršanas nodaļas vadītāja

Anta Rutka–Kriškalne, Ārlietu ministrijas Starptautisko organizāciju un cilvēktiesību departamenta Cilvēktiesību nodaļas vadītāja

Beata Jonite, Biedrības “Centrs MARTA” politikas koordinatore

Elita Kresse, biedrības “Latvijas Pašvaldību savienība” padomniece ārējo sakaru jautājumos

Pēteris Leiškalns, biedrības “Latvijas Darba devēju konfederācija” sociālās drošības eksperts

Daina Mežecka, Ziemeļvalstu Ministru padomes biroja Latvijā padomniece

Linda Naudiša, Kultūras ministrijas Sabiedrības integrācijas departamenta Sabiedrības integrācijas un pilsoniskās sabiedrības attīstības nodaļas vecākā referente

Linda Romele (aizvieto Līgu Bāriņu, arodbiedrības “Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība” biedri, Latvijas Veselības un sociālās aprūpes darbinieku arodbiedrības priekšsēdētāja vietnieci), arodbiedrības “Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība” eksperte izglītības, nodarbinātības un sociālajos jautājumos

Kristīne Pakārkle, Tiesībsarga biroja Pilsonisko un politisko tiesību nodaļas juridiskā padomniece

Ronalds Petrovskis, Iekšlietu ministrijas Nozares politikas departamenta vecākais referents

Laura Kornete (aizvieto Ēriku Todjēri, Valsts Kancelejas Cilvēkresursu politikas nodaļas vadītāju), Valsts Kancelejas Cilvēkresursu politikas nodaļas konsultante

Kristīne Šļujeva, Latvijas pārstāvja starptautiskajās cilvēktiesību institūcijās biroja vadītāja (aizvieto Anitu Aigu Bērziņu)

Uzaicinātie dalībnieki:

Diāna Jakaite, LM Valsts sekretāra vietniece

Evija Kūla, LM Sociālās politikas plānošanas un attīstības departamenta direktora vietniece

Sanita Vasiļjeva, LM Sociālās politikas plānošanas un attīstības departamenta direktore

Ilze Kurme, LM Bērnu un ģimenes politikas departamenta direktore

Sēdē nepiedalās:

Ingus Alliks, Labklājības ministrijas valsts sekretārs, Dzimumu līdztiesības vadītājs

Inete Ielīte, biedrības "Latvijas Bērnu forums" valdes priekšsēdētāja

Edīte Kalniņa, biedrības "Latvijas Sieviešu nevalstisko organizāciju sadarbības tīkls" valdes līdzpriekšsēdētāja

Eva Selga, Latvijas personāla vadīšanas asociācijas valdes priekšsēdētāja

Jānis Šnakšis, Zemkopības ministrijas Starptautisko lietu un stratēģijas analīzes nodaļas vadītājs

Gatis Zamurs, biedrības "Tēvi" pārstāvis

Renāte Mencendorfa, Izglītības un zinātnes ministrijas Politikas iniciatīvu un attīstības departamenta vecākā eksperte

Žanete Zvaigzne, Finanšu ministrijas Budžeta politikas attīstības departamenta Budžeta metodoloģijas nodaļas vadītāja vietniece

Māra Maija Vēbere, Aizsardzības ministrijas Aizsardzības plānošanas un analīzes departamenta, Struktūras un militārā personāla attīstības plānošanas nodaļas vecākā referente

Sēdi protokolē:

Agnese Gaile, LM Sociālās politikas plānošanas un attīstības departamenta vadošā eksperte

1. Darba kārtības apspriešana.

A.Gaile iepazīstina ar sēdes darba kārtību un jautā, vai Komitejas locekļiem ir kādi papildinājumi piedāvātajai darba kārtībai. Iebildumi vai priekšlikumi par darba kārtības papildināšanu vai maiņu netiek saņemti, tādēļ Komitejas vadītāja aicina sākt Dzimumu līdztiesības sēdi.

Vienojas: apstiprināt darba kārtību.

2. Tiesībsarga veiktie pētījumi par mazu bērnu vecāku tiesību nodrošināšanu darba vidē un par aprūpētāja atvaļinājumu.

Komitejas vadītāja aicina Tiesībsarga biroja pārstāvi Aneti Ilves sniegt informāciju par veikto pētījumu rezultātiem. A. Ilves sniedz prezentāciju par diviem Tiesībsarga veiktajiem pētījumiem, kā arī papildus sniedz informāciju par materiāliem, kas izstrādāti par seksuālo uzmākšanos. Tiesībsargs ir izveidojis vairākus informatīvos materiālus, kas ir pieejami

Tiesībsarga mājas lapā. Tāpat no 14.aprīļa būs pieejama publiskā lekcija par šo tēmu, ko ikviens jebkurā sev ērtā laikā varēs noklausīties Tiesībsarga Youtube kontā.

L. Romele jautā, kāda ir atdeve informatīvajiem materiāliem. A. Ilves atbild, ka materiāli par seksuālo uzmākšanos ir tikko publicēti, līdz ar to nav vēl iespējams novērtēt, cik aktīvi tie tiks izmantoti. Būtiskākais secinājums veiktās izpētes par seksuālo uzmākšanos Latvijas augstskolās ietvaros ir, ka, ja netiek nodrošināta pietiekama informācija, tad šādi gadījumi var notikt daudz biežāk.

S. Vasiļjeva jautā par strādājošo respondentu īpatsvaru izlasē pētījumā par aprūpētāja atvaļinājumu. A. Ilves informē, ka kopējais pētījumā aptaujāto respondentu skaits bija nedaudz vairāk kā 1000, taču detalizētāka informācija tieši par nodarbināto respondentu īpatsvaru ir pieejama pētījuma metodoloģijas aprakstā. Otrs jautājums tiek uzdots saistībā ar pētījumu par mazu bērnu vecākiem - vai pētījuma ietvaros ir analizēti iemesli, kādēļ sievietes, kuras saskārušās ar diskrimināciju, nevēršas pēc palīdzības, lai aizstāvētu savas tiesības. A. Ilves sniedz atbildi, ka iemesli ir diezgan nemainīgi –sievietes netic, ka kaut kas mainīsies un tiks atrisināts, vai arī uzskata, ka situācija pasliktināsies.

Vienojas: sniegto informāciju pieņemt zināšanai.

3. Vardarbības pret sievieti un vardarbības ģimenē novēršanas un apkarošanas plāns 2024.-2029. gadam un Latvijas ziņojums par Eiropas Padomes Konvencijas par vardarbības pret sievieti un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu īstenošanu.

Komitejas vadītāja aicina LM Bērnu un ģimenes politikas departamenta direktori Ilzi Kurmi sniegt informāciju par Vardarbības pret sievieti un vardarbības ģimenē novēršanas un apkarošanas plānu 2024.-2029. gadam (turpmāk – Plāns) un pēc tam arī par Latvijas ziņojumu par Eiropas Padomes Konvencijas par vardarbības pret sievieti un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu īstenošanu (turpmāk – Konvencijas ziņojums). I. Kurme informē par Plāna rīcības virzieniem un tajos ietvertajiem pasākumiem un to īstenošanai paredzētajiem finanšu resursiem. Būtiska finansējuma daļa ir paredzēta no ESF+ finansējuma 2021.-2027. gadam, kā arī iestāžu esošā budžeta. Labklājības sektorā būtisks ieguldījums Plāna pasākumu īstenošanā ir paredzēts no LM projekta “Atbalsta instrumenti vardarbības ģimenē mazināšanai” līdzekļiem.

I.Kurme informē, ka Konvencijas ziņojums ir iesniegts Eiropas Padomes atbildīgajai struktūrvienībai. Vienlaikus informē par to, ka rudenī ir gaidāma GREVIO vizīte Latvijā, kas ir būtiska daļa no Konvencijas dalībvalstu izvērtēšanas procesa, lai GREVIO, ņemot vērā iesniegto Konvencijas ziņojumu un saņemto informāciju vizītes laikā, varētu sagatavot rekomendācijas Latvijai.

B. Jonīte jautā par iespēju gatavot ēnu ziņojumu. I. Kurme informē, ka protams tāda iespēja būs un noteikti GREVIO savā vizītes laikā arī tiksies ar nevalstisko sektoru.

Vienojas: sniegto informāciju pieņemt zināšanai.

4. Dzimumu līdztiesības aktualitātes ārlietu jomā.

Komitejas vadītāja aicina Ārlietu ministrijas Cilvēktiesību nodaļas vadītāja Antu Rutku-Kriškalni sniegt informāciju par dzimumu līdztiesības aktualitātēm ārlietu jomā. A. Rutka Kriškalne sniedz ieskatu par iecerētajiem pasākumiem šajā gadā, kā arī sniedz informāciju par jau īstenotajiem pasākumiem. 2025. gadā paredzēts izstrādāt jaunu nacionālo rīcības plānu "Sievietes, miers, drošība", ko paredzēts iesniegt valdībā apstiprināšanai 2026. gada februārī. Tiek plānotas arī diskusijas šī jaunā plāna izstrādei, uz kurām tiks aicināti arī citu ministriju pārstāvji. Savukārt attīstības sadarbības ietvaros Ārlietu ministrija finansē projektus dažādās pasaules valstīs, kas ir saistīti ar dzimumu līdztiesības veicināšanu un kuros būtiski sadarbības partneri ir nevalstiskās organizācijas.

B. Jonīte jautā par to, kāda ir virzība ar Latvijas ziņojumu par CEDAW konvenciju. Latvijas pārstāvja starptautiskajās cilvēktiesību institūcijās biroja pārstāve informē, ka jau pirms kāda laika iesaistītajām institūcijām ir pieprasīta informācija, bet konkrētu datumu šobrīd vēl nevar pateikt, kad ziņojums varētu tikt iesniegts komitejai. Vēl ir jānodrošina saskaņošanas process, tulkošana uz angļu valodu un tikai tad ziņojumu varēs iesniegt komitejai. Un kā ierasti nevalstiskais sektors varēs iesniegt ēnu ziņojumu.

Visas sanāksmē sniegtās prezentācijas pēc sanāksmes būs pieejamas LM tīmekļvietnē pie [Komitejas sadaļas](#).

Vienojas: sniegto informāciju pieņemt zināšanai.

Sanāksmi slēdz plkst. 15:30

Sanāksmes vadītāja

A. Gaile.

Sanāksmes protokolētāja

A. Gaile.

Dokuments parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu